

Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing FUMO

Postbus 3347
8901 DH LEEUWARDEN

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweeffryslan.nl
E info@brandweeffryslan.nl

Datum	31 juli 2019	Behandeld door	[REDACTED]
Onze referentie	UIT/19011617/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	[REDACTED]
Uw referentie		E-mail	[REDACTED]
Uw brief van	15 juli 2019	Bijlagen	1

Onderwerp Voorlopig advies onderzoek externe veiligheid Samen Kansrijk, onderzoek locaties Vrijburgh, Leisurestrook en De Landerijen

Geachte heer [REDACTED]

Op 10 en 19 juli 2019 heeft u aan ons ter advisering het plan 'Samen Kansrijk' te Drachten toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Gemeente Smallingerland heeft 3 onderzoek locaties, te weten Vrijburgh, Leisurestrook en De Landerijen op het oog voor de vestiging van een school voor kinderen met een aandachtspunt (speciaal onderwijs).

Volgens het concept advies van Bureau Externe Veiligheid Fryslân (Bureau EVF) gaat het daarbij om een school voor kinderen tot en met 12 jaar, welke deels ook minder valide zijn.

Brandweer Fryslân gaat er in haar advies dan ook vanuit dat de school een zeer kwetsbaar object betreft. Zeer kwetsbare objecten vormen een subcategorie van de categorie kwetsbare objecten uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het gaat daarbij om objecten waar groepen personen verblijven met een beperkte zelfredzaamheid zoals in een onderwijsgebouw voor minderjarigen.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies weergegeven. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Algemene opmerkingen

Brandweer Fryslân heeft voor de locatie Vrijburgh op 26 april 2018 (referentie: UIT/18010473/BRW/BR/RB) reeds een advies opgesteld. Dit advies is nog steeds actueel en als bijlage toegevoegd bij voorliggend advies. In voorliggend advies zal dan ook niet verder worden ingegaan op de locatie Vrijburgh.

Brandweer Fryslân heeft ten tijde van het opstellen van voorliggend advies voor de locaties Leisurestrook en De Landerijen slechts de beschikking over beperkte informatie voor beide onderzoek locaties.

BRANDWEER

Fryslân

Voorliggend advies moet daarom, net als ons advies uit 2018 betreffende Vrijburgh, als voorlopig advies worden gezien in de overweging of de locatie zich leent voor de vestiging van deze functie.

Een definitief advies kan pas uitgebracht worden wanneer de brandweer beschikking heeft over (concept) stukken als een ruimtelijk plan en eventuele (bouw) tekeningen van het/ de te realiseren gebouw(en).

Externe veiligheid

In de nabijheid van de twee onderzoek locaties is een risicovolle inrichting aanwezig, bevinden zich hogedruk aardgasleidingen en vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats. Afhankelijk van de betreffende locatie speelt/ spelen één of meer van voornoemde externe veiligheidsaspecten een rol.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Risicovolle inrichtingen, locatie Leisurestrook

Renewi, De Lier 2 Drachten (hogedrempel BRZO-inrichting)

De hogedrempel BRZO-inrichting Renewi aan De Lier 2 in Drachten ligt op circa 2,6 km van de onderzoek locatie Leisurestrook en 2,8 km van de locatie De Landerijen. Renewi heeft een invloedsgebied van bijna 2,7 km. Het invloedsgebied ligt daarmee alleen voor een klein gedeelte over het plangebied van locatie de Leisurestrook.

De meest relevante scenario's die zich bij Renewi kunnen voordoen hebben betrekking op een (grote) brand waarbij grote hoeveelheden chemicaliën zijn betrokken. Door de verbranding en het vrijkomen van deze chemicaliën ontstaat een giftige (rook)wolk die over het gebied zal trekken. Voor aanwezigen in het invloedsgebied geldt in een dergelijk geval dat zij (buitenshuis) risico lopen te overlijden als gevolg van de calamiteit.

Door de aanwezigheid van deze contour van Renewi is het bevoegd gezag verplicht een verantwoording van het groepsrisico op te stellen op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) wanneer de school op locatie de Leisurestrook wordt gerealiseerd. De aspecten uit dit advies kunnen daarbij als basis dienen.

Wanneer de school gerealiseerd wordt op locatie de Leisurestrook wordt, om dit scenario het hoofd te kunnen bieden, geadviseerd een centrale plek te creëren in het gebouw waar aanwezige de centrale ventilatie van het gebouw kunnen stilzetten en afsluiten. Op deze manier wordt voorkomen dat toxische lucht naar binnen kan blijven komen.

Buisleidingen, locatie De Landerijen

In de nabijheid van onderzoek locatie De Landerijen is oostelijk van het plangebied (parallel aan de Zuiderhogeweg) een hogedruk aardgasleiding van de Gasunie aanwezig. De leiding heeft een diameter van 8,62 inch en een werkdruk van 40 bar.

BRANDWEER

Fryslân

Op basis van het scenarioboek externe veiligheid heeft de gasleiding bij het scenario 'fakkelbrand' de volgende effectcirkels:

- effectcirkel 100% letaliteitsgrens (eerste ring): 50 meter;
- effectcirkel 1% letaliteitsgrens (tweede ring): 95 meter;
- effectcirkel gewond (derde ring): 160 meter.

De 1% letaliteitsgrens is tevens de begrenzing van het invloedsgebied van de leiding. In de derde effectring van de buisleiding (buiten het invloedsgebied) valt lichte schade te verwachten.

Op grond van de (beperkte) ontvangen informatie is onze conclusie dat alle drie de effectcirkels/ -ringen over het plangebied liggen.

In de eerste effectring komen mensen binnen en buiten te overlijden als gevolg van de effecten van het incident bij de gasleiding (leiding raakt lek en wordt ontstoken). In de tweede effectring kunnen mensen buiten nog komen te overlijden als gevolg van een mogelijk incident en binnen vallen er gewonden. Iedereen die zich op het moment van het incident binnenshuis bevindt binnen de tweede effectring is voldoende beschermd tegen de effecten van de brand. Daarnaast kunnen er secundaire branden optreden. In de derde effectring zullen er in principe geen gewonden meer vallen. Voor de objecten zal er binnen deze ring lichte of geen schade optreden.

Voor een deel van het plangebied geeft een incident bij de leidingen een aanzienlijk effect. Bij een daadwerkelijk incident met een dergelijke leiding zal het optreden van de brandweer (indien mogelijk) zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen in het gebied. Bij een dreiging van een incident met een hogedruk aardgasleiding zal het effectgebied indien nodig geëvacueerd moeten worden. De aanwezigheid van voldoende primair (middels brandkranen) en secundair bluswater is daarbij van belang. Zie hiervoor ook onder 'Bluswatervoorzieningen'.

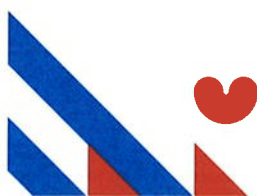
Mensen die zich binnen de eerste en tweede ring bevinden zullen moeten vluchten of schuilen ten tijde van een incident. Vluchten wordt als een haalbare optie gezien als de te overbruggen afstand niet meer dan 200 meter bedraagt, mits de personen voldoende zelfredzaam zijn. De aanwezigen in het plangebied zullen ten tijde van een incident met de buisleiding mogelijk van de bron af via De Landerijen, De Velden of De Akkers weg moeten vluchten. Gezien kinderen in principe als niet zelfredzaam worden beschouwd, maar in dit geval een aantal kinderen eveneens minder valide zullen zijn, adviseert Brandweer Fryslân om te heroverwegen of een dergelijke school op deze locatie gewenst is.

Hogedruk aardgasleidingen zoals in dit geval aan de orde, vallen onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het is Brandweer Fryslân niet bekend of rondom deze leidingen een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} aanwezig is op deze locatie. Dit zal in beeld moeten worden gebracht. (Zeer) kwetsbare objecten zijn hierbinnen niet toegestaan.

Op grond van het Bevb moet een verantwoording van het groepsrisico (incl. groepsrisicoberekening) worden opgesteld rondom buisleidingen. De aspecten uit dit advies kunnen daarbij als basis dienen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen, locatie Leisurestrook en De Landerijen

Onderstaand wordt per locatie allereerst aangegeven welke weg relevant is ten aanzien van vervoer van gevaarlijke stoffen. Vervolgens wordt op het scenario/ de effecten ingegaan voor beide locaties en wordt een doorkijk gegeven naar aankomende wetgeving.

BRANDWEER

Fryslân

1. Locatie Leisurestrook

Op ongeveer 195 meter ten noordoosten van het plangebied (het parkeerterrein direct noordelijk van de locatie is niet meegerekend) is de provinciale weg N31 gelegen. Deze weg is opgenomen in het zogenaamde Basisnet weg en is daarmee een vervoersader die bestemd is voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierdoor valt de weg onder de werking van het besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en dient bij ontwikkelingen binnen 200 meter van de weg op grond van artikel 8 van het Bevt een verantwoording van het groepsrisico (inclusief groepsrisicoberekening) te worden opgesteld.

2. Locatie De Landerijen

Op ongeveer 150 meter ten zuiden van het plangebied is de Rijksweg A7 gelegen. Deze weg is opgenomen in het zogenaamde Basisnet weg en is daarmee een vervoersader die bestemd is voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierdoor valt de weg onder de werking van het besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en dient bij ontwikkelingen binnen 200 meter van de weg op grond van artikel 8 van het Bevt een verantwoording van het groepsrisico (inclusief groepsrisicoberekening) te worden opgesteld.

Scenario/ effecten Leisurestrook en De Landerijen

Het meest voorkomende vervoer van gevaarlijke stoffen in zowel het wegvak ter hoogte van de Leisurestrook als De Landerijen betreft het vervoer van LPG. Het scenario waar rekening mee gehouden dient te worden in dat geval is een explosie van de tankwagen met LPG. In onderstaande tabel zijn de effecten van een dergelijk incident uitgewerkt:

	Effectafstand (meter)	Hittestraling (kW/m ²)	Slachtoffers buiten (%)				Schade aan objecten
			†	T1	T2	T3	
1e ring	≤ 80	≥ 130	99-100	0-1	0-1	0-1	<u>Onherstelbare schade</u> Alle brandbare materialen gaan branden
Grens 1e ring: 99% leetaal	80	130	99	0-1	0-1	0-1	
2e ring	80 tot 200	130 tot 30	1-99	1-99	1-99	1-99	<u>Gemiddelde schade</u> Brandhaarden, vervorming van kunststof
Grens 2e ring: 1% leetaal	200	30	1	1-99	1-99	1-99	
3e ring	200 tot 330	30 tot 10	0-1	?	?	?	<u>Lichte schade</u> Geen branden, afbladderen verf en ernstige verkleuringen
Grens 3e ring: 1% te grd brw	330	10	0	?	?	?	

Zoals in bovenstaande tabel aangegeven gelden er drie (schade) ringen rondom beide provinciale wegen. Binnen de eerste ring (tot 80 meter vanuit het hart van de weg) ontstaat onherstelbare schade en komen bijna alle buitenshuis aanwezige personen om het leven.

Het plangebied voor de Leisurestrook en De Landerijen ligt niet binnen deze eerste ring.

Binnen de tweede ring (welke loopt tot 200 meter vanaf het hart van de weg) ontstaan secundaire brandhaarden en ontstaat schade aan gebouwen. Buitenshuis komen nog steeds personen om het leven als gevolg van de hitte en mogelijke scherfwerking. Hierbij is van belang dat verminderd zelfredzame personen geholpen worden door de BHV-organisatie.

Een klein deel van het plangebied van de Leisurestrook en De Landerijen ligt (mogelijk) binnen deze tweede ring. Dit betekent dat de hier aanwezige personen dienen te vluchten tot in de derde ring (een afstand van veel minder dan 200 meter) of binnenshuis dienen te schuilen. Hierbij is het van belang, in verband met mogelijke glasbreuk als gevolg van de explosie, dat er niet achter glas geschuuld wordt.

BRANDWEER

Fryslân

Aankomende wetgeving

Omdat op dit moment voor de Brandweer niet duidelijk is met welke termijnen rekening gehouden dient te worden, wordt in deze paragraaf een doorkijk gemaakt naar aankomende wet- en regelgeving op dit gebied.

Naar verwachting treedt in januari van 2021 de Omgevingswet in werking. Deze wet vervangt tientallen wetten en honderden regelingen en besluiten, waaronder het Bevi/ Bevb en Bevt. Het gebied van 200 meter rondom de weg, wat op dit moment is aangeduid als invloedsgebied, heet vanaf 2021 "aandachtsgebied". Als gevolg hiervan horen bij dit aandachtsgebied ook standaard voorschriften (mits het bevoegd gezag hiervoor kiest in het op te stellen omgevingsplan).

Onderdeel van deze voorschriften is dat gevels en ramen van gebouwen binnen dit gebied bestand zijn tegen de effecten van een explosie of brand. In de praktijk zal dit voor het gebouw/ de gebouwen op zowel de Leisurestrook als De Landerijen betekenen dat de buitengevel mogelijk een bepaalde brandwerendheid dient te hebben en dat ramen zijn voorzien van speciaal (explosie veilig) glas. Dit is afhankelijk van de exacte locatie van het gebouw/ de gebouwen. Dit zal dan ook in een later stadium moeten worden beoordeeld. Brandweer Fryslân denkt graag mee in de totstandkoming van dergelijke aspecten.

De wet biedt een alternatief voor het toepassen van maatregelen aan gebouwen in de vorm van het toepassen van aanpassingen in de ruimte. In een dergelijk geval valt te denken aan een aarden wal of brandmuur tussen de risicobron en het gebouw.

In de voorliggende situatie bij de Leisurestrook is een aarden wal aanwezig tussen de weg en de beoogde locatie voor speciaal onderwijs. Mocht het gebouw/ de gebouwen binnen een aandachtsgebied liggen, dan dient onderzocht te worden of de aanwezige wal voldoende hoog is om de effecten van een explosie te keren.

Mocht het gebouw/ de gebouwen voor de situatie bij De Landerijen binnen een aandachtsgebied liggen, dan dient bekeken te worden hoe invulling kan worden gegeven aan de geldende voorschriften.

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Opkomsttijden

Bij calamiteiten kan voor beide locaties worden terug gevallen op de aanwezigheid van de brandweerkazerne in Drachten. Volgens Dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân vallen beide locaties onder risicogebied 2 waarbij een norm van 12 minuten geldt als opkomsttijd. In de praktijk zal de brandweer voor zowel de locatie Leisurestrook als De Landerijen binnen circa 11 minuten op locatie zijn.

Zelfredzame personen zullen zichzelf binnen deze tijdspanne dan ook in veiligheid moeten brengen. Verminderd zelfredzame personen zullen geholpen moeten worden met de ontvluchting. Het is daarom van groot belang dat de BHV-organisatie op orde is. Gezien de externe risico's is het daarbij van extra belang dat de BHV ook zicht heeft op de mogelijkheid van scenario's die zich buiten de eigen gebouwen voordoen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de onder 'Externe veiligheid' omschreven scenario's.

BRANDWEER

Fryslân

Bluswatervoorzieningen

Wat betreft bluswatervoorzieningen is de brandweer in eerste instantie aangewezen op de primaire bluswatervoorziening in de vorm van brandkranen. Wanneer de brandweer zich geconfronteerd ziet met grote(re) branden en incidenten zal zij terugvallen op secundaire bronnen van bluswater zoals sloten en vaarten (operationeel binnen een half uur met een bluswatercapaciteit van 90 m³/uur, gedurende 4 uren). De aanwezigheid van secundair bluswater is eveneens relevant ten aanzien van een externe veiligheid incident.

Ook kan er in de praktijk voor gekozen worden om een tertiaire bluswatervoorziening, zoals grootschalig watertransport, op te bouwen (operationeel binnen circa 45-60 minuten met een bluswatercapaciteit van 120 m³/uur, onbeperkt leverbaar).

Locatie Leisurestrook

In de huidige situatie zijn in de nabijheid van de locatie Leisurestrook geen brandkranen aanwezig. De afstand tot de brandkranen in de zuidoostelijk gelegen woonwijk Vrijburgh is te groot.

Brandweer Nederland hanteert vuistregels voor de toepassing van bluswatervoorzieningen voor objecten in Nederland. Deze vuistregels zijn gespiegeld aan de hoeveelheid slangen die op een standaard brandweervoertuig aanwezig zijn.

Uit de vuistregels geldt dat een adres op maximaal 100 meter afstand moet beschikken over een brandkraan. Wanneer de afstand langer is dan deze 100 meter is een tweede voertuig noodzakelijk om a) de afstand tot de brandkraan te helpen overbruggen en b) te fungeren als extra pomp om de waterdruk tot aan het object te kunnen garanderen. In een later stadium zal dan ook beoordeeld moeten worden waar brandkranen overeenkomstig voornoemde vuistregel aangebracht moet worden. Brandweer Fryslân denke graag mee in de totstandkoming van dergelijke aspecten.

Gebruik maken van een tweede voertuig en de bijbehorende opbouwtijd van de watervoorzieningen betekent in de praktijk een langere tijd voordat een stabiele watervoorziening is opgebouwd. Standaard voertuigen beschikken over het algemeen over zo'n 1.500 liter water (aan boord), ter vergelijking met een dergelijke hoeveelheid kunnen beginnende (woning)branden of autobranden worden bestreden. Branden die groter/ intenser zijn dan dat, zullen alleen bestreden kunnen worden door gebruik te maken van een andere bluswatervoorziening.

Voor grote(re) branden zal de brandweer terugvallen op secundair of tertiair bluswater dat vanuit open water rondom de locatie gewonnen moet worden. Dit is in dit geval op enkele plekken rondom het zoekgebied in voldoende hoeveelheden aanwezig.

Locatie De Landerijen

In de huidige situatie zijn in de directe nabijheid van locatie De Landerijen, langs de straat De Landerijen, diverse brandkranen aanwezig.

Omdat echter nog niet duidelijk is hoe de locatie ingedeeld gaat worden en hoe het pand/ de panden ingebed worden in het gebied, is niet met zekerheid te stellen dat de aanwezige brandkranen afdoende zijn om een snelle en adequate inzet van de brandweer te garanderen.

Dit zal dan ook in een later stadium moeten worden beoordeeld. Brandweer Fryslân denkt graag mee in de totstandkoming van dergelijke aspecten.

Bereikbaarheid

Naast de voorkeursroute moet een willekeurig adres vanaf een doorgaande verkeersader in principe via een tweede onafhankelijke route bereikbaar zijn.

BRANDWEER

Fryslân

Locatie Leisurestrook en De Landerijen

Op grond van de ontvangen gegevens zijn beide locaties vanaf meerdere zijden benaderbaar. Dit levert dan ook geen direct knelpunt op. Hierbij wordt aangetekend dat Brandweer Fryslân nog geen beschikking heeft over (concept) tekeningen of invulschetsen en daarom geen uitspraken kan doen over de bereikbaarheid van (toekomstige) gebouwen in het gebied. Dit zal in een later stadium moeten worden beoordeeld. Brandweer Fryslân denkt graag mee in de totstandkoming van dergelijke aspecten.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om, afhankelijk van de gekozen locatie:

- De adviespunten uit ons advies van 26 april 2018 (referentie: UIT/18010473/BRW/BR/RB) op te volgen wanneer wordt gekozen voor de locatie Vrijburgh.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij het verdere proces, zowel wanneer gekozen wordt voor Leisurestrook als De Landerijen.
- Te heroverwegen of locatie De Landerijen geschikt is voor het vestigen van een school voor speciaal onderwijs, dit met name vanwege de aanwezigheid van een hogedruk aardgasleiding in de nabijheid van de locatie. Bij een incident met de leiding zullen de kinderen geholpen moeten worden met ontvluchting, voor zover dit nog mogelijk is. Kinderen worden in principe als niet zelfredzaam beschouwd, in dit geval gaat het daarnaast tevens om aantal kinderen die minder valide zijn.
- Wanneer de school gerealiseerd wordt op locatie de Leisurestrook:
  - Een verantwoording van het groepsrisico (incl. groepsrisicoberekening) op te laten stellen op grond van het Bevi en Bevt wanneer de school op locatie de Leisurestrook wordt gerealiseerd. De aspecten uit dit advies kunnen daarbij als basis dienen.
  - Een centrale plek te creëren in het gebouw waar de aanwezigen de centrale ventilatie van het gebouw kunnen stilzetten en afsluiten wanneer zich een (grote) brand bij Renewi voordoet. Dit om te voorkomen dat toxische lucht naar binnen kan blijven komen.
- Wanneer er toch voor wordt gekozen de school te realiseren op locatie De Landerijen:
  - In beeld te brengen of rondom de hogedruk aardgasleiding parallel aan de Zuiderhogeweg een plaatsgebonden risicocontour 10-6 aanwezig is. (Zeer) kwetsbare objecten zijn hierbinnen niet toegestaan.
  - Een verantwoording van het groepsrisico (incl. groepsrisicoberekening) op te laten stellen op grond van het Bevb en Bevt. De aspecten uit dit advies kunnen daarbij als basis dienen.
- Voor beide locaties wordt verder geadviseerd:
  - Op basis van de toekomstige Omgevingswet zal het huidige invloedsgebied een "aandachtsgebied" heten. Als gevolg hiervan horen bij dit aandachtsgebied standaard voorschriften (mits het bevoegd gezag hiervoor kiest in het op te stellen omgevingsplan). Op basis hiervan moet wanneer het gebouw/ de gebouwen op zowel de Leisurestrook als De Landerijen in een aandachtsgebied zijn gelegen, de buitengevel mogelijk een bepaalde brandwerendheid hebben en de ramen zijn voorzien van speciaal (explosie veilig) glas. In een later stadium zal dit moeten worden beoordeeld. Brandweer Fryslân denkt graag mee in de totstandkoming van dergelijke aspecten.
  - Brandweer Fryslân te betrekken bij de invulling van de bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid van de locaties.
  - De toekomstige gebruikers te wijzen op het hebben van een goede BHV-organisatie.
  - Vluchtwegen en verzamelplaatsen van de risicobron af te situeren.

BRANDWEER

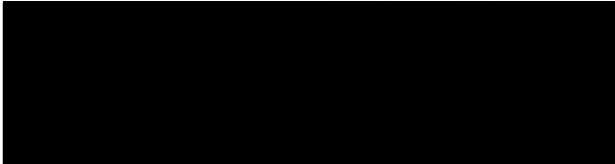
Fryslân

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] specialist risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 – 229 89 44.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest

